

RADNICE!!!

2

**Město podpořilo
komunitní projekty**

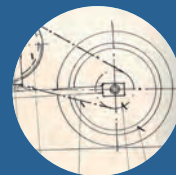
4

**Bytový dům Janáčkova
roste před očima**

6

**Kde se konají
vánoční trhy**

13

**Ostravští Edisoni
v Klubu vynálezců**

**Pohyblivý betlém manželů
Urbanových bude v katedrále
Božského Spasitele od 15. prosince.**

Periodický tisk územního
samosprávného celku

Měsíčník vydává:

Statutární město Ostrava,
Prokešovo náměstí 8,
729 30 Ostrava, IČ 00845451

Náklad: 142 000 výtisků

Registrační číslo: MK ČR E 12811

Redakce:

telefon: 599 443 714
e-mail: redakce@ostrava.cz
Šéfredaktor: René Stejskal

Design+Prepress:

Mattbox.cz, s. r. o.

Tisk: VLTAVA LABE MEDIA, a. s.

Distribuce: Česká distribuční, a. s.

Vyšlo: 2. 12. 2020

Uzávěrka lednového vydání: 28. 12. 2020

Noviny jsou ke stažení v pdf
na www.ostrava.cz/radnice.

Město podpořilo další projekty obyvatel a místních spolků

V programu FajnOVY prostor letos město Ostrava finančně podpořilo další projekty, jejich autory jsou obyvatelé Ostravy nebo spolky. Rozvíjejí a upravují tak veřejný prostor.

Jedním z těchto projektů je vybudování piknikového místa s posezením a grilem ve Staré Bělé v místě u řeky Odry zvaném Na Honculi. Zasloužili se o něj vodáci z klubu Ahoooj.

Spolek Balónek zase založil na místě dlouho nevyužívané Farské zahrady u kostela svatých Fran-

tiška a Viktora v Hrušově tradiční venkovskou zahradu podle konceptu z přelomu 19. a 20. století, kde se kostel vystavěl. V zahradě se uskuteční praktické i teoretické workshopy, budou se na ní pěstovat byliny, zelenina a ovoce. Součástí je ohniště, přístřešek, zahradní toaleta, studna a kříž.

Sbor dobrovolných hasičů z Nové Vsi vybavil novým mobiliářem okolí tří rybníků tak, aby v místě mohli lidé příjemně trávit volné chvíle.

Jindřich Víšek ze Svinova získal

obyvatele tamní ulice E. Rošického pro společné kompostování biologicky rozložitelného odpadu z domácností. Společnými silami místní lidé instalovali komunitní kompostér. Vzniklý kompost využijí pro předzahrádky u vchodů do bytových domů. Ke kompostéru vysadili rovněž několik stromů, aby místo působilo příjemně.

Zásluhou spolku Pestré vrstvy jsou opraveny a veřejnosti zpřístupněny tři menší historické objekty – pekárna v hornické kolonii

Vážení spoluobčané,
milí Ostravané,

začal čas adventní, pro mnohé nejkrásnější období roku. Čtyři týdny, na které se nejvíce těší naši nejmenší, protože na jejich konci je den s velkým D: Štědrý den. Pro nás ostatní je to období, kdy můžeme rekapitulovat a hodnotit. Nebyl to vůbec lehký rok. O to víc bych rád poděkoval vám všem, kteří jste v uplynulých měsících pomáhali druhým, ať již v rámci vašich zaměstnání nebo jako dobrovolníci. Poděkování zasluží i ti, kteří „jen“ dodržovali nastavená protiepidemická pravidla, jakkoliv nepříjemná, obtěžující, ale důležitá.

A mám na vás prosbu. Bude-li mít možnost svým předvánočním nákupem podpořit drobné ostravské živnostníky a malé obchody, udělejte to, prosím. Na rozdíl od velkých řetězců museli mít v posledních týdnech zavřeno a byli tím velmi znevýhodněni. Váš nákup může rozhodnout o tom, zda tu s námi dále zůstanou. Přeji vám všem ze srdce, abyste probíhající advent, nadcházející sváteční dny i samotný závěr roku prožili ve zdraví, osobní pohodě a v kruhu svých blízkých.

Váš Tomáš Macura

U hrušovského kostela vzniká zahrada s posezením, v níž se budou setkávat místní lidé.

dolu Jan Maria z přelomu 19. a 20. století, Einmannbunker u dolu Michal a pozorovatelna civilní obrany v Hošťálkovicích.

Díky podpoře města v programu s názvem FajnOVY prostor vznikly také originální mozaikové lavice v areálu Hospice sv. Lukáše ve Výškovicích, altán v centru Staré Bělé, bylo zveleboeno dětské hřiště ve Stanislavské ulici ve Svinově nebo obnoven dětský koutek Liščináček.

„Od roku 2017, kdy program vznikl, jsme podpořili už 35 projektů celkovou částkou 9,2 milionu korun. Každý jednotlivec či spolek, co bude mít zajímavý nápad, na něho může od města získat finanční podporu až 500 tisíc korun,“ informovala náměstkyně primátora Kateřina Šebestová. RS

„Po čtyřech letech, co mají občané možnost zapojit se do tvorby veřejného prostoru kolem sebe prostřednictvím tohoto dotačního programu, se ukazuje, že na počátku byl opravdu dobrý záměr. Drobné, velmi originální projekty jsou přehlídkou nápaditosti lidí, kteří si všimají svého okolí a záleží jim na prostředí, ve kterém žijí, bydlí, kde tráví volný čas. A jsou ochotni se o své nápady nejen podělit, ale také nadchnout pro ně své okolí a společnými silami jej zrealizovat. To je cílem tohoto programu.“ Náměstkyně primátora pro životní prostředí Kateřina Šebestová

Vodáci vybudovali ve Staré Bělé posezení s grilem.

Hornická pekárna v kolonii Jan Maria je přístupná veřejnosti.

Dětské hřiště ve Stanislavské ulici.

Úprava pozorovatelny v Hošťálkovicích.

© Martin Grobař

Bytový dům v Janáčkově ulici má již všech šest podlaží a je zastřešen.

Pokračuje výstavba bytového domu v Janáčkově ulici

Město pokračuje ve výstavbě nového bytového domu v Janáčkově ulici v centru Ostravy. „V současné době je již dokončeno všech šest nadzemních podlaží, vnitřní vyzdívky a zasklení. Nyní se provádějí sádrové omítky a vnitřní instalace elektřiny, vody, kanalizace a vzduchotechniky. Zatepluje se střecha a fasády,“ popsala postup prací náměstkyně primátora pro investice Zuzana Bajgarová.

Stavba běží podle plánu a dům bude dokončen v dubnu příštího roku. Dům nabízí 26 dvou až čtyřpokojových bytů. K nejatraktivnějším patří byty v horních patrech s velkými terasami. Benefitem pro budoucí nájemníky bude výhled na nově zrekonstruovaná Městská jatka i do okolí a na atraktivní parkový prostor. Pro nájemníky se počítá také s parkovacími místy. RS

Projednání změny územního plánu

Veřejné projednání změny územního plánu 2 b se uskuteční 9. prosince od 16 hodin v sále zastupitelstva v Nové radnici na Prokešově náměstí. Budou se projednávat návrhy na změny, které podali majitelé nemovitostí nebo občané města.

Do dokumentace může veřejnost nahlížet v prodlouženém termínu do 16. prosince a do stejného data posílat také své připomínky. HO

Nájemníci budou mít jedinečný výhled do okolí.

Adolf Horsinka

Jiří Zerzoň

Parkoviště u Černého potoka nabízí 118 míst

Nové parkoviště u smyčky tramvají Černý potok v Hlučínské ulici se 118 místy začne řidičům sloužit od 11. prosince. Je určeno především řidičům, kteří směřují do centra Ostravy od Hlučína a z dálnice D1.

„Cílem je snížit počet aut vjíždějících do centra, kde je nedostatek parkovacích míst. Řidiči zaparkují a dále do centra se dostanou pohodlně tramvají a za příznivého počasí také na sdílených kolech, jejichž stanice je umístěna u parkoviště. Aby bylo cestování tramvají

komfortnější, dopravní podnik zrekonstruoval tramvajovou smyčku, zastávku i čekárny,“ popsala náměstkyně primátora pro investice Zuzana Bajgarová. Významným efektem bude také úbytek emisí z dopravy v centru.

Do doby, než se upraví křižovatka u parkoviště, budou řidiči od Hlučína zajiždět k parkovišti odbočovací pruhem, ze Slovenské ulice pojedou rovně a z centra zabočí doprava. Výjezd bude do ulice Na náhonu, z níž se dostanou k Hlučínské ulici. RS

„Parkování u smyčky bude prozatím zdarma. Avšak brzy začneme testovat v pilotním projektu moderní parkovací systémy, které umožní bezkontaktní úhradu parkovného ODISkami, platebními kartami a mobilem. Jejich uživatelé budou při parkování zvýhodněni, pokud následně využijí městskou hromadnou dopravu nebo sdílená kola. Parkoviště bude pod dohledem kamer i strážníků městské policie.“
Náměstek primátora pro dopravu Vladimír Cigánek

Farská zahrada se po rekonstrukci proměnila v příjemné místo v centru Ostravy.

Boris Renner

Nová tvář Farské zahrady

Park u Havlíčkova nábřeží, v blízkosti Černé louky, dostal zcela novou, půvabnou tvář. Nevzhledná plocha za biskupstvím nedaleko kostela svatého Václava v centru Ostravy, v místě středověkého městského opevnění se dočkala své proměny. V této historicky cenné lokalitě vznikla nová zelená plocha s ovocným sadem a relaxační zónou.

„Jsem velmi ráda, že se nám podařilo navrátit tomuto místu jeho důstojnost a dokázali jsme proměnit léta neudržované a zanedbané místo v oázu klidu a zeleně. V minulosti tady stávaly městské hradby a protože jsme vycházeli z archivních záznamů, víme, že prostor sloužil

také jako zahrada u fary s ovocným sadem a mezi léty 1966 až 1989 i jako expoziční plocha pro ostravské výstaviště. Chtěli jsme tak některé historické funkce tohoto místa zachovat, proto tady budou vysazeny i okrasné ovocné jabloně,“ **řekla náměstkyně primátora pro životní prostředí Kateřina Šebestová.**

Farská zahrada má dvě odlišné části. Výše položené místo je více slunečné s centrální travnatou plochou a dětským hřištěm. Ve spodní části byl vysazen ovocný sad, který nabídne stinné plochy. Spojujícím prvkem obou úrovní je terasa umístěná pod vzrostlým platanem. Stávající opěrné zídky a schodiště prošly rekonstrukcí.

Výtvarné dílo v podobě reliéfní stěny ostravského sochaře Vladislava Gajdy bylo restaurováno.

„Inspirovali jsme se parky v jiných městech, například v Litomyšli, klášterní zahradou v Příboře a anglickými nebo francouzskými miniparčíky. V zahradě přibýly nové lavičky, stojany na kola, osvětlení, herní prvky pro děti, nové stromy a založen byl kvalitní trávník. Své si tu najdou nejen děti, ale příjemné trávit tady čas bude pro všechny generace,“ **doplnila náměstkyně Kateřina Šebestová.**

Zahradu obklopuje nízké oplocení s uzamykatelnými vstupními brankami. Ve dne bude park veřejnosti přístupný, na noc se bude zamykat. **HO**

Zasedání zastupitelů

Zastupitelstvo města Ostravy se ke svému 19. jednání ve volebním období 2018–2022 sejde 11. prosince od 9 hodin. Jednání je veřejné a také jej můžete sledovat z galerie anebo v přímém přenosu na webových stránkách magistrátu. Dokumenty k zasedání jsou na webu www.ost-rava.cz v sekci Úřad – Město a jeho orgány – Zastupitelstvo města, kde je také odkaz na přímý přenos. **HO**

Staré objekty ustupují nové zástavbě

Ve Vojanově ulici před Smetanovým náměstím jsou v současné době odstraňovány nevzhledné stavby. „Po jejich demolici vznikne nová lukrativní parcela. Věříme, že na jejím místě vyrostе plnohodnotný objekt hodný umístění v centru města, v bezprostřední blízkosti vznikajících univerzit i rezidence Nové Lauby,“ **uvedla náměstkyně primátora pro investice Zuzana Bajgarová**

Pozemek má rozlohu 635 m² a územní plán stanovuje v tomto místě smíšený způsob využití. Může tam být postaven objekt pro bydlení a občanskou vybavenost. Nová zástavba doplní městskou strukturu této lokality a vytvoří kvalitní uliční prostor. Město nyní posuzuje nabídky investorů a jedná s nimi. Hodnocení je multikriteriální a významná je i architektonická kvalita budoucího objektu.

V Českobratrské ulici poblíž železniční trati byly zbourány dva dlouhodobě nevyužívané objekty. Uvnitř i v okolí se nacházel odpad a hlavním smyslem bylo zamezit tomu, aby v těsné blízkosti centra města nevznikal brownfield. Město na své náklady nechalo oba objekty odstranit, vyvézt odpad a upravit okolí.

Demolici čeká i dům v Žofinské ulici 13, jehož stav je dlouhodobě špatný, má vlhkost poškozené zdivo a statické poruchy. Jedná se o lokalitu, která po dokončení výstavby v Nové Karolině funkčně propojí tuto oblast a původní zástavbu tak, aby na sebe navazovaly. **RS**

Vánoční atmosféra na Prokešově náměstí.

© Adolf Horsinka

Prokešovo náměstí rozzářila vánoční výzdoba

Sváteční výzdoba a vánoční strom se na Prokešově náměstí rozzářily poslední listopadovou sobotou. Vzhledem k letošním protiepidemiologickým opatřením se nekonalo slavnostní rozsvícení a doprovodný program jako v předešlých letech.

Bezmála 3 tisíce metrů světelných řetězů s 25 900 diodami zdobí Proke-

šovo náměstí. Na vánočním stromě je kromě světelných řetězů také 250 stříbrných a modrých koulí a na budově radnice se září dvanáct velkých svítících sněhových vloček.

Dominantou náměstí je umělý, deset metrů vysoký vánoční strom se světelnou výzdobou a dekorací. Umělý strom město využívá již od

roku 2007. Město se zároveň chová ekologicky a nechce, aby kvůli výzdobě musel někde padnout vzrostlý jehličnan. Výzdobu vždy co dva roky vybírá veřejnost hlasováním na internetu. V tomto zimním období bude Prokešovo náměstí dodávat slavnostní ráz do svátků Tří králů.

Přijďte si užít vánoční atmosféru

K Vánocům bezpochyby patří rozzářené město a tradiční vánoční trhy. Letošní podobu vánočních trhů a doprovodného programu v Ostravě ovlivnila epidemiologická opatření.

Moravská Ostrava a Přívoz

Na Masarykově náměstí budou do 23. prosince prodejní stánky s převážně vánoční tematikou, a to denně od 12 do 18 hodin. Trhy budou bez kulturního programu, pouze s reprodukcí hudby. Trhy však jistě zpestří 32metrové vyhlídkové kolo.

Poruba

Městský obvod Poruba připravil na Alšově náměstí tradiční vánoční trhy. Nejmladší Porubané budou moci i letos využít Ježíškovu poštu, všichni si mohou zazvonit ve zvonici přání. Chybět nebude ani dřevěný betlém z Pradědovy galerie Jiřího Halouzky.

Ostrava-Jih

Oblíbené farmářské trhy se budou konat ve čtvrtek 10. prosince na náměstí Ostrava-Jih. Na tomtéž místě v pátek 18. prosince čeká ještě mimořádný adventní Slezský ry-

nek. Výpěstky místních zemědělců, produkty malých podnikatelů a řemeslné výrobky si budete v obou případech moci nakoupit od 8 do 16 hodin. V případě zájmu bude doba trvání trhu prodloužena.

Vzhledem k aktuální koronavirové situaci bude nutné dodržovat na trzích předepsaná hygienická opatření – roušky, rozestupy, zákaz konzumace na místě – týká se potravin, alkoholických i nealkoholických nápojů. **HO**

Seniorkou roku je Zdeňka Šupíková

Město Ostrava vyhlásilo výsledky 14. ročníku ankety Senior roku 2020. Letošní titul získala Zdeňka Šupíková. Nejlepším seniorským klubem se stala Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Ostrava-Bartovice.

„Každoročně vyhlášená anketa Senior roku je naším malým poděkováním ostravským seniorům za jejich aktivitu, energii a snahu o zapojení se do života našeho města. Organizují akce, pomáhají zejména svým vrstevníkům a snaží se nejen jim učinit život příjemnější a zajímavější. Je neocenitelné a obdivuhodné, co vše si dokáží vymyslet, aby potěšili druhé. Blahopřeji vítězce i všem letošním finalistům,“ řekl náměstek primátora Zbyněk Pražák.

Zdeňka Šupíková se narodila v roce 1933. Dlouhodobě se věnuje především lidem s Parkinsonovou nemocí, jako dobrovolnice neúnavně pracuje v ostravském sdružení Parkinson Help. Zajišťuje pro nemocné pravidelná kondiční cvičení v tělocvičně i bazénu, cvičení jemné motoriky a další nezbytné programy. I přes svůj věk se zapojuje do těchto programů jako cvičitelka. Organizuje také další aktivity pro nemocné – edukační programy, přednášky, zájmové a společenské akce, rekondiční pobyty v přírodě, sportovní soutěže, turnaje v holandském biliáru, „Parkiniády“ a další, na kterých se nemocní senioři scházejí se stejně postiženými lidmi z jiných okresů a krajů.

Letošními finalisty ankety Senior roku byli kromě Zdeňky Šupíkové Alžběta Deáková, Josef Gloziga, Anna Hálová, Helena Honkyšová, Josef Juřeník, Albín Koloczek, Ilonka Nemeškalová, Blažena Rakušanová a Oldřich Rohan. Všem patří velké poděkování za jejich činnost a obětavost.

Vítězná organizace zahrádkářů z Bartovic si srdce porotců získala pořádáním akcí pro seniory i širokou veřejnost. Pořádají výstavu Bartovická růže, soutěž o nejlepší štrůdl, obě spojené s kulturními vystoupeními. Dále organizují výlety do okolí, přednášky, exkurze, setkání s jubilanty, cvičení seniorů, pamětové soutěže, ochotnické představení, ples, přičemž členové každým rokem odpracují na pět tisíc brigádnických hodin při přípravě těchto akcí anebo na údržbě veřejné zeleně. **RS**

Méně hluku a prachu díky zeleným tramvajovým pásům

© Adolf Horsinka

Modernizovaná a zatravněná trať v ulici Dr. Martíňka snižuje prašnost, hluk i tepelnou zátěž.

Město Ostrava zahájilo ve spolupráci s Dopravním podnikem Ostrava postupnou modernizaci tramvajových tratí a zavádění nových technologií v jejich konstrukci po vzoru velkých měst západní Evropy. Postupná modernizace a estetizace tratí pozitivně ovlivní i okolní veřejný prostor, sníží se jejich hlučnost, zvýší se komfort přepravy a dojde k ozelezení lokality.

Tramvajová trať v ulici Dr. Martíňka

V polovině listopadu skončila úprava tramvajové trati v ulici Dr. Martíňka v Hrabůvce. Na trati, která je ve velmi dobrém technickém

stavu a její aktuální životnost je minimálně deset let, se provedlo ozelezení a zároveň se testuje zatravnění i v prostoru zastávek. Sníží se tak její tepelná zátěž, hluk i prašnost. Přínosem bude i vyšší retence vody a její zpětný odpar, který přispěje ke zlepšení mikroklimatu. Zelený tramvajový pás tvoří nejméně pět druhů rozhodníků. Použité rostliny jsou nenáročné na údržbu.

„Většina tramvajových tratí ve městě má v současnosti otevřené svršky, ty však výhledově zůstanou jen v nezastavěném území. V zástavbě a na delších úsecích preferujeme zatravněné svršky. Zpevněný povrch

se zase více hodí v místech s řadou přejezdů pro automobily, například v Nádražní ulici nebo v ulici 17. listopadu u univerzity,“ uvedla investiční náměstkyně primátora Zuzana Bajgarová.

Tramvajová trať ve Výškovické ulici

V obvodu Ostrava-Jih končí modernizace frekventované tramvajové trati ve Výškovické ulici mezi křižovatkami s ulicemi Svornosti a Pavlovova v celkové délce 983 metrů dvoukolejně. Nová trať má podstatně delší životnost, nižší hlučnost a vibrace. Po celé délce trati na Výš-

kovické bude položen kryt se zatravněním. Jde o komplexní projekt, při kterém se rekonstruoval delší úsek a zároveň se promění i zastávky hromadné dopravy, které budou dokončené na jaře příštího roku. V polovině prosince budou hotové také asfaltové plochy komunikací, včetně křižovatky Čujkovova/Výškovická.

V příštím roce je naplánována kompletní oprava trati v Opavské ulici v Porubě. Opravovat se budou také úseky v ulicích Pavlovova v Zábřehu a Hlučínská v Přívoze. **HO**

Opravené břehy Ludgeřovického potoka zabráni zaplavování pozemků

© Úmob Petřkovice

Úpravy břehu a oprava zídek zabráni rozvodňování Ludgeřovického potoka v Petřkovicích.

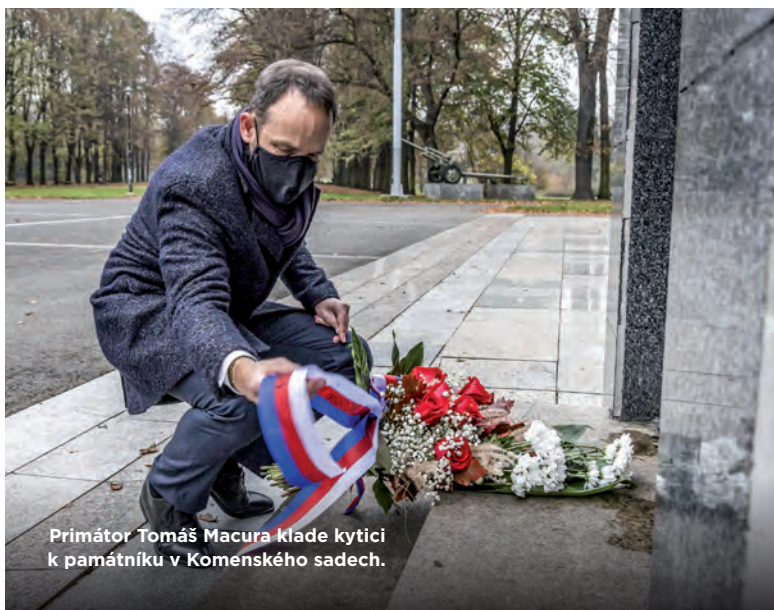

Centrem Petřkovic protéká Ludgeřovický potok, který při vydatnějších deštích zaplavoval okolní pozemky. Navíc opěrné zídky byly v havarijním stavu, protože naposledy se opravovaly před 40 lety. Jejich oprava začala v roce 2018 a v první etapa odstranila havarijní stav. Nyní probíhá druhá etapa prací, kdy se opravují opěrné břehy a zídky.

Celková úprava břehů potoka a zídek skončí v příštím roce. Tato protipovodňová opatření ve výši 56 milionů korun jsou plně hrazena z rozpočtu města. **HK**

Poděkování zdravotníkům

Městská nemocnice Ostrava se přidala k celorepublikové akci Světlo lékařům, která je poděkováním zdravotníkům a dobrovolníkům bojujícím s pandemií koronaviru. Symbol Světla lékařů byl 25. listopadu večer promítnut na budovu nemocnice. Tvoří jej srdce a baterie. Srdce ztělesňuje dobro, baterie potřebnou energii. AV

Primátor Tomáš Macura kladou kytici k památníku v Komenského sadech.

Pocta veteránům

Ostrava si společně s Armádou České republiky a dalšími organizacemi připomenula 11. listopadu vzpomínkovým aktem u památníku Rudé armády v Komenského sadech Den veteránů. Vzhledem k přijatým opatřením souvisejícím s pandemií koronaviru se nemohlo uskutečnit tradiční veřejné setkání.

„Na válečné veterány a účastníky novodobých konfliktů však nezapomínáme. Za vše bych zmínil například právě připravovaný památník v Parku Českoslo-

venských letců, péči o památníky a válečné hroby, nebo i symbolické maličkosti jako možnost využívat bezplatně městskou hromadnou dopravu. Věřím, že již brzy se situace dostane do normálu a my se s nimi budeme opět setkat osobně,“ řekl primátor města Tomáš Macura, který u památníku položil kytici. Během dne kytice k památníku položili další zástupci města, obvodů, armády, politických stran, organizací a spolků. RS

S přispěním města se letos opravuje jedenáct hřbitovů

Celkem 23 milionů korun bylo letos vyčleněno z městského rozpočtu na opravy hřbitovů. Na zásadní modernizaci správní budovy centrálního hřbitova ve Slezské Ostravě město uvolnilo 8 milionů, zbylá část směřovala do dalších obvodů. Celkem šlo o rekonstrukce hřbitovů v jedenácti městských obvodech.

„Jsem ráda, že se na letošní rok podařilo v rozpočtu města vyčlenit finanční prostředky na rekonstrukce či jiné úpravy hřbitovů v jednotlivých městských obvodech. Na ústředním hřbitově ve Slezské Ostravě se opravovalo hlavní schodiště a chodníková rampa, a také správní budova. Další 15 milionů šlo těm městským obvodům, které měly připraveny projekty či záměry na úpravy svých hřbitovů. Když jsme v minulém roce analyzovali, co je kde potřeba, tak kromě rekonstrukcí chodníků a zpevněných ploch nebo oprav plotů a osvětlení se často mezi požadavky objevovala také příprava pro nová hřbová místa nebo kolumbária. Například ve Vítkovicích se chystá projekt nové smuteční síně a rádi bychom se zaměřili na revitalizaci zeleně,“ uvedla resortní náměstkyně primátora Kateřina Šebestová.

Cílem úprav na ústředním hřbitově ve Slezské Ostravě, která trvala od dubna do srpna letošního roku, byla

zásadní modernizace budovy hřbitovní správy tak, aby prostředí v ní zajistilo návštěvníkům soukromí při vyřizování těžkých životních situací. Hřbitovy s přispěvkem města se letos rekonstruovaly nejen ve Slezské Ostravě, ale také v Nové Vsi, Hrabové, Krásném Poli, Hošťálkovicích, Polance nad Odrou, Plesné, Mariánských Horách, Radvanicích a Bartovicích, Třebovicích a ve Staré Bělé.

Třebovice dokončily rekonstrukci hřbitovní zdi, na kterou město přispělo částkou 900 tisíc korun. Původní oplocení z drátěného pletiva v délce 107 metrů bylo vyměněno za oplocení z betonových tvárnic v okrové barvě. Součástí stavby je také celková oprava vstupní brány z ulice Na Valech.

Nejvyšší částku, celkem 3,485 milionu korun, obdržela na svůj hřbitov Hrabová, která vybudovala nové pěší komunikace, parkoviště, nechala postavit drenážní kanalizační systém pro odvádění přebytečných dešťových vod z kosterních hrobů, klasický kanalizační systém a retenční nádrže, rozšířila veřejné osvětlení, opravila oplocení, provedla sadové a terénní úpravy. Došlo také k přesunutí památníků obětí 2. světové války na vhodnější místo.

Nyní město připravuje také projekt rekonstrukce budovy krematoria, jeho přestavba je naplánována na roky 2021 až 2022. HO

Josef Babka

předseda klubu KSČM v ZSMO

Finanční ruleta aneb obce v ohrožení

Neodpovědná soutěž poslanců a poslankyň Hnutí ANO 2011, ČSSD a Pirátské strany v Parlamentu České republiky, kdo zasáhne více do „daňového balíčku“, tak jak ho předložila vláda ČR, přinesl své kyselé ovoce ve výrazném propadu příjmů měst, obcí i krajů z rozpočtového určení daní. I pro statutární město Ostrava je tento brutální zásah do jeho příjmů nepřijatelný a ohrožuje zejména investice, které jsou plánovány v připravovaném rozpočtu na rok 2021. Legislativní pro-

ces přijetí tohoto zákona není však u konce. Svě řekne Senát a možná i prezident České republiky. Osobně jsem přesvědčen, že skladba bude změněna. V době vydání tohoto čísla nové Radnice bude začátek prosince a několik dnů před schvalováním rozpočtu města Ostravy jeho zastupitelstvem. Před tímto orgánem bude stát velká odpovědnost, jak se s případnými škrtů v příjmech vypořádá! Budeme realizovat či za účasti redukovaných příjmů připravovat zbytečné stavby, nebo okleštíme podporu vzdělávání, sportovních aktivit, kultury, sociálních služeb, realizaci dopravních staveb a jejich oprav a rekonstrukcí, snížíme finance na veřejné osvětlení, opravy chodníků, mostů, stavbu kanalizace v městských obvodech? Tedy věcí, které se bezprostředně dotýkají našich občanů. Ano, bude to rozhodování o prioritách! Přesto, že město a řada městských obvodů si v posledním období vypůjčuje od komerčních bank v řádu přes dvě miliardy korun, bude to o prioritách pro minimálně, jak věřím, ne více než dva roky. Je jasné, že Klub KSČM prosazuje a bude prosazovat podporu zachování financování veřejných služeb, tedy školství, zdravotnictví a sociální věci, které při nedostatku financování z veřejných rozpočtů – a to není nic nového v polistopadovém období – jsou nejvíce ohroženy privatizačními choutkami sou-

kromého, zejména finančního kapitálu.

Pandemie COVID 19 a přijatá opatření srazila na čas ambice dlouhodobého rozvoje státu, ale i našeho města. To беру jako objektivní fakt. Ale to neznamená, že s těmi prostředky, se kterými hospodaříme a které pocházejí z práce jejich obyvatel, kteří jsou zaměstnanci či podnikatelé, a které se transformují do jejich příjmů prostřednictvím daní, není možno nakládat k jejich prospěchu a uspokojováním jejich zájmů a potřeb. I proto podporujeme participativní formu tvorby rozpočtů, které v řadě městských obvodů umožňují občanům ovlivnit financování řady akcí, které občané chtějí a požadují. Možná, že nastal čas, aby občané ve větší míře ovlivnili i rozpočet města a vyjádřili se k jeho skladbě a investičním záměrům.

Poslední měsíc v roce je příležitostí, abych všem občanům města popřál klidnější a bezpečné prožití vánočních svátků. Bez ohrožení na zdraví a životech, bez dramatických omezení vzájemných setkání, a vyslovil přání, aby rok 2021 byl šťastnější a volnější, bez bariér, které přinesla protipandemická opatření. Přejí vám všem pevné zdraví a splnění všech tužeb, které máte spojené s novým rokem 2021.

Tomáš Raždík

Jednotní

Moderní flexibilní město nebo zkosnatělá struktura?

Na posledním jednání zastupitelstva mě zaujal materiál, na základě kterého jsme měli rozhodnout o neprominutí dluhu ve výši 91 000 Kč.

Věc se týkala podnikatelky, která si od města pronajala komerční prostor 16 m² v objektu tzv. Vojanky naproti divadlu loutek. Ke dni 31. 3. 2018 dostala výpověď z nájmu. Byla vyzvána, aby předala prostor 3. 4. 2018. Paní podnikatelka tento termín odmítla s tím, že jí nevyhovuje a nabídla dřívější termín, avšak v čase 23:45. Město tento termín odmítlo. Paní podnikatelka odpověděla, že je v životní situaci, kdy nemá jinou možnost a na termínu trvá. Město poté reagovalo až o 12 dnů později a situace se stupňovala pokutami za bezsmluvní užívání prostoru, odvoláními, nedoplněním nájmu a navrhováním pro obě strany nevyhovujících termínů.

Z mého pohledu pochybilo město. Na můj dotaz, zda jsou v nějaké smlouvě stanoveny konkrétní časy pro předávání prostor, jsem dostal odpověď, že nejsou. V tom případě rozhoduje pouze datum a město mělo přistoupit na navržený čas 23:45. Lze pochopit, že se žena podnikatelka může dostat do složité životní si-

tuace, kdy musí navrhnout takový čas. Nelze ovšem pochopit, že město s jedenáctimiliardovým rozpočtem není schopno zajistit jediného úředníka, který by ve 23:45 prostor převzal.

Celá tato absurdní situace pak, z mého pohledu, byla umocněna na druhou tím, že se děj odehrával v objektu určenému k demolici. Ta už v těchto dnech probíhá. Možná tato situace byla umocněna dokonce na třetí, když si člověk uvědomí, že město nemá problém dotovat a pomáhat v někdy až nepředstavitelných oblastech, kdy např. ze vstupného ze zoo dotuje záchranu poloopic v Indonésii. Nakonec jsem byl jediný, kdo hlasoval za prominutí dluhu. Možná by město ještě mělo vzít své rozhodnutí zpět, dle mého takto nejedná město „na úrovni“. Napište mi, prosím, co si o tom myslíte na trazdik@ostrava.cz. Děkuji.

Lukáš Semerák

Ostravak

Přímá pomoc je znovu na místě

Milí sousedé,
v době, kdy čtete tyto řádky, začíná adventní čas. Čas na konci roku, který je kromě jiného

spojen také s hodnocením toho, co se v něm přihodilo. Mám to štěstí, že jsem nezažil válku, okupaci v roce 1968 a v době socialismu jsem byl ještě dítě. Právě končící rok tak považuji za nejsmutnější v mém životě. Starostí máme všichni dost a nechci Vás zatěžovat obvyklým kritickým pohledem na dění v našem městě.

Proto si dnes jen trochu povzdechnu, a to nad současnou nečinností města. Když nás na jaře zasáhla pandemie a došlo k první vlně zákazů, mnozí se doslova přes noc ocitli bez možnosti pracovat. Stát selhal a město potřebným nabídlo pomocnou ruku. Ta představovala nejen milé gesto, u někoho byla také významným počínem k přežití. Mrzí mě, že se vedení města ke stejnému kroku neodhodlalo i teď na podzim. Situace je v některých ohledech horší než na jaře. Na počátku roku měli mnozí finanční rezervy. Lidé drželi pohromadě a věřili, že zlé časy brzy pominou. Nestalo se tak a včas po-

skytnutá přímá pomoc je dnes znovu na místě. Nepřijde-li dříve, navrhneme její poskytnutí na nejbližším zasedání zastupitelstva.

Vánoce jsou obdobím, na které se všichni celý rok těšíme. Ty letošní budou jiné. Ježíška, který nám každý rok nosí dárky, jsem dosud neviděl, nikdy však na nás nezapomněl a vedle překvapení nám vždy přinesl i spoustu radosti. Věřím, že i v dnešní složité době plné nástrah a zákazů, si dokážeme najít způsob, jak nenechat své blízké v osamění a udělat jim radost. Využijme tak společně kouzlo Vánoc, které nám dá alespoň na chvíli zapomenout na každodenní strasti.

Jménem všech, kteří stojí za naším hnutím, Vám přeji klidné prožití vánočních svátků, pevné zdraví a dostatek elánu k úspěšnému vykročení do nového roku.

Ocenění za záchranu lidského života v podobě stužky „Za záchranu života“ si z rukou primátora statutárního města Ostravy Tomáše Macury na začátku listopadu převzali dva strážníci Městské policie Ostrava. Michal Andrzej Sieraga a David Bogar vytáhli z řeky Opavy tonoucího muže. Osmáctýřicetiletý muž se při procházce v Ostravě-Třebovicích zřítíl ze srázu do řeky Opavy, po pádu ztratil vědomí a zůstal nehybně ležet s obličejem pod vodou. Tonoucího z řeky vytáhli, poskytli mu první pomoc, a tím mu zachránili život. RS

Infolinky ke Covidu-19

Městská policie Ostrava zřídila informační telefonickou linku s číslem 601 297 870. Operátoři poskytují občanům odpovědi na dotazy ke covidu-19, o platnosti vládních nařízení, kontakty na odběrová místa a na další potřebná pracoviště. Občany, kteří mají například problémy s obstaráním základních potřeb, propojí s organizacemi, které jim v tíživé situaci pomohou. Linka je v provozu nepřetržitě 24 hodin denně.

Ke covidové lince zřídilo město krizový kontakt také pro neslyšící občany, kteří tak mohou využít psanou formu projevu. Odkaz na infolinku s logem pro neslyšící je umístěn v sekci Úřad – Kontakty na webu města www.ostrava.cz. HO

Strážníci převzali ocenění za záchranu života

Strážníci městské policie přebírají z rukou primátora stužku Za záchranu života.

© Lukáš Kaboň

V Městské nemocnici pomáhali studenti

Studenti středních zdravotnických škol se dobrovolně zapojili do pomoci v Městské nemocnici Ostrava. Na podzim nastoupili do nemocnice jako dobrovolníci, aby pomohli přetíženým zdravotníkům. Ti se na vrcholu pandemie starali o více než 100 covid pozitivních pacientů.

„Jsem tady dobrovolně, ale i po-

vinně. Máme to totiž v rámci praxe i jako výpomoc. Já vypomáhám ráda. Dělán sanitářskou i odbornou práci,“ řekla studentka Střední zdravotnické školy v Ostravě Kamila Žídková.

Práci budoucích zdravotníků si v nemocnici pochvalují, bez studentů by se s náním pozitivních pacientů

vyrovnávali jen s velkými obtížemi.

Studenti se na konci listopadu vrátili do školních lavic, ale někteří chtějí pomáhat i dále. Zdravotníkům pomáhali také herci z Divadla Petra Bezruče. HO

Ostrava nesouhlasí s kanálem Dunaj – Odra – Labe

Ostravští zastupitelé se na svém listopadovém jednání jednomyslně postavili proti záměru vlády České republiky ve věci zahájení přípravy stavby kanálu Dunaj – Odra – Labe. Zároveň odsouhlasili znění dopisu předsedovi vlády, ve kterém se k záměru vyjadřují.

„Studie proveditelnosti, na základě které vláda rozhodovala, podle nás neřeší dostatečně dopady na všechny aspekty ochrany životního prostředí, zejména přírody a krajiny. Stavba by

měla obrovské důsledky na ekosystém a životní prostředí nejen v okolí řeky Odry, která protéká územím Ostravy, ale také by negativně ovlivnila urbanismus města i jeho rozvojový potenciál. Zastupitelé proto žádají ukončení příprav výstavby tohoto vodního díla,“ řekla náměstkyně pro životní prostředí Kateřina Šebestová.

Kanál by podle zastupitelů ohrozil biotopy, které jsou součástí území Chráněné krajinné oblasti Poodří včetně přírodních rezervací Rezavka a Polanský les a národní přírodní rezervace Polanská niva a území soustavy Natura 2000. V té je zahrnuta Ptačí oblast Poodří, Ptačí oblast Heřmanský stav – Odra – Poolší a evropsky významná lokalita Poodří. Za fatální důsledek zamýšlené stavby lze označit její vliv na podzemní vody.

„Považujeme za nepřijatelné, že s námi materiál nikdo předem nepro-

jednal, přestože stavba by způsobila nevratné škody na krajině a životním prostředí celého Ostravska,“ poukázal primátor Tomáš Macura.

Studii proveditelnosti pro výstavbu vodního koridoru Dunaj – Odra – Labe projednala Vláda České republiky na začátku října. Zároveň uložila místopředsedovi vlády a ministrům průmyslu a obchodu a dopravy zahájit přípravu Oderské větve v úseku mezi Ostravou a městem Kožle v Polsku jako první části propojení Odra – Dunaj. Proti realizaci vodního koridoru Dunaj – Odra – Labe i samotné Oderské větve se postavilo nejen město Ostrava, ale také řada univerzit a odborníků v oblastech ochrany životního prostředí, urbanismu a architektury a rovněž mnoho místních samospráv. Projekt je prosazován, aniž proběhla jakákoliv širší odborná diskuse o jeho potřebnosti a dopadech v území. HK

„Celá koncepce projektu je zastaralá. V mezidobí došlo k zásadnímu útlumu koksárenství i těžby uhlí a celý region se transformoval, odklonil se od zpracovatelského průmyslu základních surovin, který mohl generovat poptávku po lodní dopravě. Význam kanálu pro průmyslovou dopravu je tedy velmi sporný,“ zdůraznila náměstkyně primátora pro životní prostředí Kateřina Šebestová.

Jarmila Burešová zachytila vzpomínky Ostravanů

Jarmila Burešová
s třemi vydáními
Paměti Ostravy.

Archiv J. Burešové

Vedoucí poboček Knihovny města Ostravy v Ostřavě 2 (Bartovice, Heřmanice, Muglinov, Kunčičky, Michálkovice a Radvanice) Jarmila Burešová získala letos prestižní ocenění K2 pro nejlepší knihovníky kraje. Cenou byla odměněna i za práci se seniory a sociálně hendikepovanými návštěvníky knihovny. Sedm let shromažďuje a publikuje vzpomínky pamětníků v projektu Paměť Ostravy.

Můžete prozradit, jak vznikla myšlenka vydávat vzpomínky pod názvem Paměť Ostravy?

V době kdy jsem pracovala za pultem, jsem vnímala velké osamění našich uživatelů. Přicházeli čtenáři, kteří si nejen půjčovali knihy a časopisy, chtěli si také popovídat o přečteném, ale také jen tak o životě, protože si neměli s kým promluvit. Často zazněly zajímavé příběhy. Napadl mě způsob, jak tyto seniory, a nejen seniory, vrátit do společnosti – začít sbírat, zapisovat a následně vydat jejich vzpomínky. Podali jsme žádost o dotaci k SMO a pustili se do příjemného setkávání, jehož výstupem bude tištěná databáze vzpomínek. Na podzim 2020 jsme vydali třetí knihu Paměť Ostravy a jsme rádi, že jsme mohli využít finanční podpory statutárního města Ostravy.

Hlásili se vám pamětníci sami nebo jste je musela vyhledávat?

Na výzvu v médiích se přihlásilo jen několik lidí. Začali jsme sami oslovovat naše čtenáře, o kterých jsme věděli, že by se s námi mohli podělit o zajímavosti, které sami zažili. V roce 2014 a 2015 nejčastěji vzpomínali na druhou světovou válku a hlavně na její konec a osvobozovací boje v roce 1945.

Které příběhy vás osobně zaujaly nejvíce?

Mnoho příběhů a mnoho vyprávěčů si získalo moje srdce, nelze jmenovat jednoho, nebo jeden

příběh. Dost toho pamatuji i já, takže možná mi je bližší to, co v mé paměti být nemůže. Každý psal nebo vyprávěl podle svého, příspěvky jsou jedinečné, stejně jako jejich autoři.

Na co vzpomínají?

Ne vždy to jsou dějinné zvraty, ale často obyčejné věci, události z dětství, od vzpomínek na dětskou „lítačku“ ve městě až ke studiu. Ženy připomínaly sušení prádla na sídlištních dvorcích, nebo jak během výstavby sídlišť chodily na tramvaj v gumácích, protože všude bylo bláto, a až na zastávce se přezouvaly do střevíců. Vzpomínky se týkaly také zábavy v Ostravě, kaváren, sportování, koupání v řece Ostravici u splavu ve Vratimově anebo skautských táborů. Vzpomenuty byly osobnosti Ostravy.

Máte nějaké téma, které byste chtěla zpracovat?

Hledáme pamětníky z řad horníků a hutníků, kteří by zavzpomínali na těžkou práci, na atmosféru „čtyřek“ s umakartovými stoly, kam chodili po šichtě. Ráda bych tuto atmosféru zachytila a věřím, že se mi někdo ozve, první příspěvky přicházejí. Současně bychom rádi přidali téma chatření a zahrádkaření v Ostravě. Mně osobně by zajímaly osudy „mániček“ v Ostravě, sama z Ostravy nepocházím...

Jaká pozitiva vidíte v projektu Paměť Ostravy?

Myslím, že je důležité zachycovat vzpomínky Ostravanů pro mladší zájemce, hledání kořenů je v současnosti významné téma. Pro vzpomínající jde také o setkání, to že mohou předat své zážitky a zkušenosti, že jim někdo naslouchá. Pro Knihovnu města Ostravy jde o sdílení příkladu dobré praxe – přenositelný pro jakékoli město či obec.

Řekněte nám něco o práci v knihovně.

Začínala jste v roce 1979. Jak se od té době změnil zájem čtenářů?

Přišla jsem do Ostravy z knihovnické školy v Brně a překvapeně jsem zjišťovala, že čtenáři nejraději čtou detektivky a společenské romány. Protože se sledovalo procento výpůjček odborné literatury k literatuře beletristické, s úsměvem a velkou výmluvností jsme nabízely knihy technické, zemědělství, zahrádkaření, společenské vědy, přírodovědné a možná i více. Při studiu na Slezské univerzitě jsem měla možnost aktualizovat své vědomosti, přidat nové přístupy a vypadá to, že se přidala nová média, středem zájmu stále zůstává člověk.

A o jaké knihy mají lidé v současné době největší zájem?

Co se čte o čtyřicet let později? Vypadá to, že stále totéž. Pár let je oblíbená severská detektivní škola. Proměňuje se médium, část čtenářů dává přednost e-knihám. Část raději tituly českých či slovenských autorů pro znalost realit a zapamatovatelnost jmen. Pro děti vychází velké množství knih či sérií v žánru fantasy a sci-fi, ubývá klasických dobrodružných příběhů a románů pro dívky. V knihách se už nehledají skryté významy, fajnšmekři a knihomolové se soustředí na krásu slova. Jak pro děti, tak pro dospělé vycházejí každoročně opravdové literární skvosty s mimořádnými ilustracemi, takže si tu správnou knihu vybere každý. A práce v knihovně zůstává srdeční záležitostí pro naprostou většinu z nás.

Připomínka dne boje za svobodu a demokracii

Den boje za svobodu a demokracii si Ostrava připomenula v úterý 17. listopadu pietním aktem u pamětní desky ve foyer Nové radnice, který byl přenášen on-line.

U pamětní desky hovořili o významu svobody primátor Tomáš Macura, politický vězeň Leo Židek a další osobnosti. V 17 hodin z místa pod věží Nové radnice na Prokešově

náměstí zahrála desítka členů Janáčkovy filharmonie českou hymnu.

„Společně s naší filharmonií jsme přispěli v tento sváteční den k vytvoření jedinečné atmosféry, kte-

rou s námi mohli sdílet všichni, pro něž je připomínka boje za svobodu a demokracii důležitá. Současná situace neumožňuje pořádat setkání u významných příležitostí tak, jak jsme byli dříve zvyklí. Naštěstí lidem nejsou takové dny lhostejné, a tak přicházejí s nápady, které umožňují společné připomínky, byť v jiné podobě. Stejně jako v případě každoročního pietního aktu ve foyer radnice, který byl tento rok součástí speciálního pořadu na webu Fiducie a TV Lucerna. Jsem jim za to vděčný. Je to pro mě důkazem, že lidé stále ctí podstatné hodnoty jako jsou odvaha, obětavost, svoboda, či národní hrdost,“ **zdůraznil primátor Tomáš Macura.**

V tento den se v barvě trikolóry rozsvítily dvě ostravské dominanty – radniční věž a Sýkorův most. **AV**

Hudebníci Janáčkovy filharmonie hrají pod věží Nové radnice hymnu České republiky.

© Jiří Zerzoň

Vycházka pod kloboukem přes pět náměstí

V sobotním čase předvánočním se můžete podívat na několik náměstí v centru Ostravy. Dozvíte se něco o jejich historii, o době vzniku a měnících se názvech. Procházka s Lenkou Kocierzovou začne 12. prosince v 15 hodin před radnicí Moravské Ostravy a Přívoz na náměstí E. Beneše, které bylo v minulosti i náměstím Schillerovým. Vstupné činí 50 korun. **HO**

Úřední hodiny

Magistrát města Ostravy bude poslední den v roce, tj. 31. prosince, fungovat pouze do 12 hodin. **HO**

Ostravský magistrát získal cenu Přívětivý úřad

Magistrát města Ostravy se potřetí v řadě stal nejprívětivějším úřadem Moravskoslezského kraje v soutěži Přívětivý úřad v kategorii obcí s rozšířenou působností. Ministerstvo vnitra hodnotilo celkem 66 kritérií, například poskytování formulářů na webu, oznámení o vyřízení požadavku, možnosti úhrady poplatků, možnost nahlásit škodu na majetku města, zveřejňování materiálů ze zastupitelstva na webu, vydávání zpravodaje a výroční zprávy nebo zveřejňování smluv. Důležitou částí hodnocení bylo poskytování nadstandardních služeb či běžných služeb v nadstandardní kvalitě. **HO**

Na jihu Ostravy vzniká nová cyklotrasa

© Lukáš Kaboň

Přes Novou Bělou, Dubinu a Starou Bělou povede nová cyklotrasa. Pro město ji buduje společnost Jankostav. Cyklotrasa o délce 1,6 kilometru bude dokončena v květnu příštího roku. Doplní tak stávající síť komunikací pro cyklisty a propojí Hrabůvku, Dubinu a Starou Bělou.

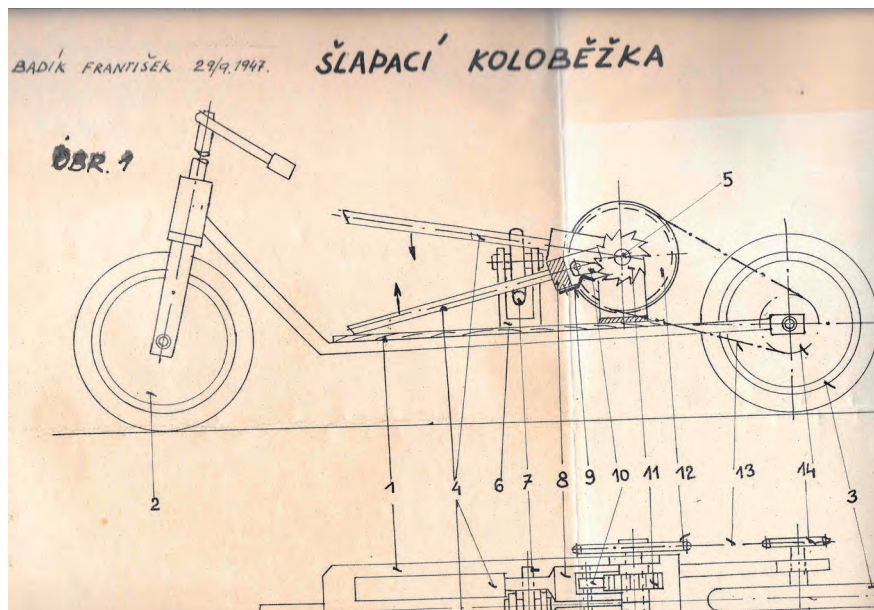
Stavba nové cyklotrasy pod označením F a U zahrnuje úpravy místních komunikací, výstavbu samotné cyklotrasy a navazujících chodníků, homogenizaci a odvodnění silnice I/58 nebo doplnění veřejného osvětlení. Částečně se bude jednat o novostavby, v některých místech se upraví stávající síť komunikací. Nová trasa v jižní části města povede v Nové Bělé po Kaminského ulici a dále kolem hřiště a základ-

ní školy F. Formana na sídlišti Dubina, kde naváže na stávající síť cyklostezek a chodníků. Třetí úsek bude pokračovat podél silnice I/58 směrem na Mošnov a bude se napojovat na cyklostezku S v Ječmínkové ulici.

„Postupně v Ostravě budujeme síť vzájemně navazujících cyklostezek a cyklotras, takže je mohou zájemci používat jako alternativní dopravu do zaměstnání nebo k bezpečné rekreační cyklistice. Potřebujeme proto posílit přímé a rychlé trasy, aby už nikdo nemusel, obrazně řečeno, kličkovat mezi domy,“ **uvedla náměstkyně primátora pro životní prostředí Kateřina Šebestová.**

V Ostravě je aktuálně zhruba 260 kilometrů stezek a tras pro cyklisty. **HO**

Ostravští Edisoni aneb historie Klubu vynálezců v Moravské Ostravě

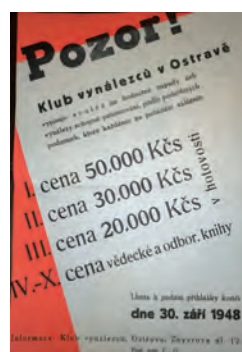
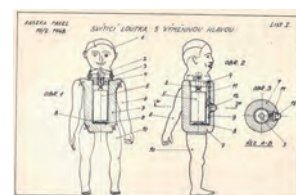

Návrh Františka Badíka z roku 1947.

Výzva Klubu vynálezců k účasti na soutěži vynálezců v roce 1948.

Ukázka patentovaných skládacích lyží firmy Skirak z Moravské Ostravy.

Loutka se svítící hlavou. Návrh Pavla Raszky z Pustevn z roku 1948.

Ryze mužská organizace

Z mnoha spolků působících v Ostravě se vymyká jeden, který sdružoval jak nadšence zajímavější se o technické novinky, kutily, skutečné vynálezce, tak i ty, kteří se zabývali na první pohled všemožnými bizarnostmi a toužili je prezentovat veřejnosti. Tímto spolkem byl Klub vynálezců v Moravské Ostravě, jehož ustavující schůze proběhla 27. ledna 1935. Účelem této ryze mužské organizace bylo podporovat vynálezce a badatele, evidovat jejich práce, udržovat kontakty s vědeckými pracovníky, institucemi a podniky, zprostředkovat členům potřebné informace o vynálezech a paten-tech a napomáhat k jejich využití v praxi. Podobné spolky vznikaly také v dalších městech. V hlavním městě to byl například Svaz vynálezců v Praze, se kterým ostravský klub navázal spolupráci.

Zákaz politické činnosti

Ministerstvo vnitra povolilo vznik ostravského klubu s tím, že nesměl vyvíjet jakoukoli politickou činnost, na což jeho členové úzkostlivě dbali. To mu také pomohlo přežít těžkou dobu nacistické okupace a první roky komunistického režimu. Jednací jazykem byla nejen řeč „československá“, tedy čeština a slovenština, ale také jakýkoli dorozumivací živý jazyk, což dokládá snahu o rozšiřování zahraničních kontaktů. Výborové schůze se konaly, jak bylo u tehdejších spolků obvyklé, v kavárnách a restauracích, např. Savoy, Fénix, Palace či v hostinci Na Společnosti. Po válce získal klub jednací místnosti v domě v Zeyerově ulici v Moravské Ostravě.

Jeho členy byli z logiky věci především technici, stavitelé a úředníci. Klub udržoval kontakty s vynálezci v celé republice, obrazně řečeno od Vsetína až po Klatovy a Jablonec nad Nisou. V roce 1938 se pokusil ustavit družstvo Patentprům, které by

se zabývalo malosériovou výrobou vynálezů, ovšem krajský soud jej odmítl zapsat do družstevního rejstříku. Za války nebyly jeho aktivity v zásadě omezovány, komplikace nastala s členstvím, které se zúžilo v podstatě na nejužší Ostravsko. Jeho činnost byla jen dočasně zastavena v souvislosti se stanným právem po nástupu R. Heydricha do funkce zastupujícího říšského protektora v roce 1941 a po atentátu na něj o rok později.

Patent na skládací lyže

Nelze přesně odhadnout, kolik vynálezů posuzovaných technickou komisí klubu před předložením patentnímu úřadu bylo reálně využito. Mezi nimi však bylo několik, které obdržely patenty i v zahraničí. Například V. Klečka, majitel firmy Skirak z Tyršovy ulice v Moravské Ostravě, získal patenty na skládací lyže ve Švýcarsku, Anglii, Francii, Itálii a dalších zemích. Mezi těmi, kteří udržovali s klubem kontakty, však bylo také nemálo podivínů. Např. v 40. letech 20. století jakýsi pan Bouček zahlovoval klub mnoha návrhy, jako byly hmyzobijka (přípravek na hubení hmyzu), pohyblivý regál pro obchody nebo jednoduché zařízení na zužitkování mořských vln k výrobě elektrické energie. Všechny tyto projekty však technická komise klubu posoudila jako nesmyslné.

Dalším byl Bedřich Novotný z Hlinska, který nabízel k vydání své knihy Zloději myšlének a Technická telepatie, její pozadí a cíle. Ani o tato bezpochyby hodnotná díla neprojevil klub zájem. Při procházení spolkových písemností obsahujících nejedno technicky zajímavé řešení, laika nejvíce zaujme složka nazvaná: Sport, obveselení lidu, vzduchoplavba, kterou bychom mohli nazvat dle kdysi oblíbené knihy Zneuznaní Edisoni. Nacházejí se v ní návrhy jako létající křídla, spurná a plačící panenka, terčová hračka Klup-klup, skládací tančnický

parket nebo panenka se svítící hlavou.

Ostravští vynálezci za oceánem neuspěli

Je zajímavé, že ještě v roce 1950 navázal klub kontakt s americkou advokátní kanceláří Paul H. Smolka z New Yorku specializující se na patentní právo. Ostravští vynálezci se snažili zjistit, zda by některé návrhy z Československa nemohly být patentovány v USA. P. Smolka však spolupráci zdvořile odmítl. S centralizací veřejného života po únorovém převratu v roce 1948 a novou právní normou, která značně omezovala spolkovou činnost, byl Klub vynálezců v Ostravě v roce 1951 zrušen. Jeho jednací místnosti v Zeyerově ulici byly již o rok dříve předány komunálnímu podniku Sdružené živnosti.

Pořádali nedělní výstavy

Ke generační obměně ve vedení firmy došlo v roce 1932. Poté rozsáhlý podnik spravovali až do roku 1939 tři rodinní příslušníci. Dva z nich, syn Oskar Schnitzer a zeť Bruno Fischer, bydleli se svými rodinami v Moravské Ostravě, zatímco druhorozený syn Walter pobýval ve Vídni jako ředitel tamní pobočky. Za ním odjel na počátku roku 1933 tehdy 69letý Jindřich Schnitzer pravděpodobně na návštěvu. Po pár dnech však došlo ke zhoršení jeho zdravotního stavu, a proto musel být převezen do vídeňského sanatoria Dr. Fürtha. Zde po třídní hospitalizaci 12. ledna 1933 zemřel. Pohřeb Jindřicha Schnitzera se konal o tři dny později na židovském hřbitově v Moravské Ostravě.

Jaroslava Novotná

Archiv města Ostravy

Výstava poukazuje na potlačování práva polských žen

Exteriérová výstava Písek ve stroji – Piekło kobiet v ostravské galerii Plato má podle autorů upozornit na potlačování práv žen rozhodovat o svém těle a potratu v Polsku a na podobné snahy na Slovensku. Díla sedmi oslovených umělců galerie postupně představí ve výkladních skříních budovy bývalého hobbymarketu a potrvá do 3. ledna. „Ostravskou výstavu zahájila umělecká dvojice Ladislava Gažiová a Alexey Kluyukov komiksem. Oslovení umělci svůj postoj vyjádřili vizuálním gestem, které se stane součástí veřejného prostoru,“ uvedl ředitel galerie Marek Pokorný. Jde o velkorysné polepy výkladních skříní.

Jediným požadavkem ze strany kurátorů bylo to, aby tvůrci do svých prací zakomponovali symbol blesku, který se stal jedním ze sdílených poznávacích znamení aktuálních protestů v Polsku. HO

Dílo Kateřiny Olivové
a Aloise Stratila.

© René Stejskal

© Jana Janošková

První poeziomat na klíčku v Česku stojí v Porubě

Ostrava má svůj první poeziomat

V ostravské městské části Poruba byl nainstalován poeziomat na klíčku. K jeho fungování tak není zapotřebí elektrický proud a potřebnou energii pro jeho provoz si točením klíčkou vyrobí lidé sami. Podle něj jde o první takový typ v Česku. Stojí na prostranství před knihovnou v Opavské ulici. Kromě poeziomatu přibýly v místě nové lavičky.

V zařízení je 20 nahrávek, z toho 17 básní a tři písně. Pět nahrávek je určeno dětským posluchačům. Část básní namluvili samotní autoři, zbytek herci ostravských divadel. Podle jedné z autorek nápadu Ireny Šťastné, která je vedoucí porubských knihoven, bylo snahou projektu kvalitně přiblížit regionální literaturu. RS

Nová galerie JOYIN v Ostravě

Galerie Joyin Gallery vznikla v Nádražní ulici 36, prakticky naproti kavárně Daniel a Úřadu práce. „Vystavujeme díla Leonida Afremova, na kterého máme zakoupenou licenci jako jediní v České republice. Dále představujeme české umělce, veskrze výborné amatéry, kteří jsou tematikou i cenově blíže běžnému člověku. Dáme ale prostor každému, kde je šikovný,“ popsala galeristka Zuzana Kicková.

Po skončení opatření souvisejících s Covidem-19 hodlá galerie pořádat výtvarné kurzy, arteterapie, přednášky, koncerty, semináře a workshopy. Zájemci si mohou vystavená díla prohlédnout na webových stránkách www.joyingallery.cz. RS

Streamované koncerty Janáčkovy filharmonie

© Lukáš Kaboň
Hudebníci Janáčkovy
filharmonie Ostrava.

Do konce letošního roku chystá Janáčkovy filharmonie Ostrava vzhledem k epidemiologické situaci několik streamovaných koncertů. 14. prosince od 19 hodin se uskuteční koncert komorního orchestru Camerata Janáček, který zahrne skladby W. A. Mozarta, Pavla Zemka-Nováka, Dmitrije Šostakoviče, Ottorino Respighiho a Bohuslava Martinů.

Závěrečnou tečku v letošním roce udělá 22. prosince od 19 hodin Koncert na přání. Místo tradičního Vánočního koncertu nechal letos ostravský orchestr o výběru skladeb hlasováním rozhodnout samotné posluchače.

Naladit a sledovat tyto koncerty na webu www.jfo.cz nebo Facebooku JFO je možné zdarma. Je ale také možné vyjádřit Janáčkově filharmonii podporu zakoupením virtuální vstupenky v ceně 50 Kč. HO

Přípravy koncertního sálu pokračují

V místě, kde bude postaven nový koncertní sál podle návrhu amerického architekta Stevena Holla, provedla v listopadu specializovaná firma vrty. Celkem šest vrtů do hloubky 40 metrů slouží k měření vibrací a výsledky měření napomohou ke správnému odhlučnění.

Dalším krokem je geotermální vrt, který dosáhne hloubky 130 až 150 metrů. Spodní vody pod stavbou budou totiž využívány k vytápění a ochlazování nové stavby.

Zároveň je v plném běhu zpracovávání dokumentace pro územní řízení. Předpokládá se, že výstavba moderního koncertního sálu začne v závěru roku 2022 a první koncert se v ní uskuteční o dva roky později. RS

Aréna pro vás hraje, i když nemůžete do divadla

S Arénou si můžete dopřát pravidelnou dávku divadla přímo ve vašich domovech! Každý pátek v 18.30 hodin pro vás zpřístupňuje záznam jedné z oblíbených inscenací. V pátek 11. prosince si připomenete atmosféru meziválečné Ostravy s Chacharij a v poslední předvánoční páteční večer 18. prosince se můžete těšit na živý stream dalšího inscenovaného čtení! Všechny zveřejněné záznamy najdete na www.divadloarena.cz, kde každý čtvrtek přibývají i zajímavé rozhovory, fotografie a další informace z dějin našeho divadla. HO

© René Stejskal
Šest vrtů slouží k měření vibrací.

Hrad Diósgyőr býval sídlem maďarské královny.

Miskolc – partnerské město Ostravy

Miskolc (česky také Miškovec) leží v severovýchodním Maďarsku jen hodinu jízdy autem od Košic. Město má rozlohu 236,68 km², žije v něm přibližně 155 tisíc obyvatel. Miškovec je třetí největší město Maďarska a jedno z jeho center těžkého průmyslu.

Historie

Místo bylo obýváno již v paleolitu. Z kulturních národů tam byli první Gótové, pak Keltové a Maďaři. Vzniklé město dostalo jméno podle maďarského rodu Miskóců, což byla větev Borsů. Okolní kraj se jmenuje Borsod. Město bylo vypáleno Turky i rakouským císařským vojskem, několikrát bylo zdecimováno cholerou. Po vzniku Československa do něj emigrovalo mnoho Maďarů. Silně se v něm rozvinul těžký průmysl, který

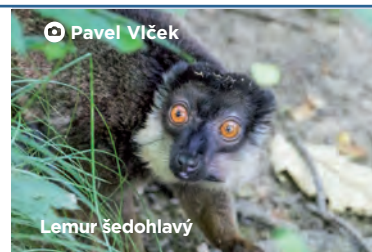
byl na konci války zničen a pak znovu vybudován. Všechny průmyslové obory těžce postihl konec socialismu. Město začalo upadat na úkor blízkého Debrecénu.

Turistické tipy

Miskolc byl v minulosti důležitým centrem těžkého průmyslu, nyní je však vyhledávanou turistickou destinací. Je znám především kvůli svým unikátním jeskynním lázním Miskolc Tapolca, kde si užijete netradiční koupání v jeskynních zákutích s léčivou termální vodou o teplotě 29 – 35 °C, která pomáhá při dýchacích obtížích a onemocnění kloubů. Město také nabízí množství historických památek a muzeí. K nejoblíbenějším turistickým místům patří gotický kostel Avas se zvonici z 16.

století, bohatě zdobený ortodoxní řecký kostel na náměstí Deák tér a hrad Diósgyőr se čtyřmi typickými věžemi, který byl v minulosti dokonce sídlem maďarské královny. V Miskolci najdete také zoo a lidovou zahradu Népkert, travnatou plochu obklopenou klasicistními domy přímo v centru města. Za dalšími zajímavostmi v okolí se můžete vydat vláčkem. Kromě známých skalních lázní Tapolca návštěvníky láká také skvělá gastronomie, vrch Avas s mnoha vinnými sklepy nebo výletní místo Lillafüred, kam z Miskolce vede romantická úzkokolejná železnice.

Třetí největší město Maďarska nabízí historické památky a krásná místa na výlety pro dvojice i rodiny s dětmi. Na pobyt sem se rozhodně budete rádi vracet. RS

Pavel Vlček

Lemur šedohlavý

Novinky z ostravské zoo

Ostravská zoologická zahrada hlásí rekordní počet mláďat u lori horských, kteří obývají průchozí voliér u Papua. Návštěvníci tak mohou hejno těchto pestrobarevných papoušků pozorovat spolu s dalšími obyvateli voliér z bezprostřední blízkosti. Aktuálně zde pobývá 19členná skupina s rekordním počtem mláďat, které se rodičovským pářím podařilo v tomto roce odchovat. V letošním roce chovné páry vyvedly šest mláďat, což je od počátku chovu v Zoo Ostrava nejvyšší počet za jeden rok.

Zahradě se rovněž podařilo sestavit chovný pár lemuru šedohlavých. Ostravská zoologická zahrada chová celkem devět druhů lemuru. Všechny patří ve své domovině, tj. na Madagaskaru, k ohroženým. Mnohé nejsou vzácné jen v přírodě, ale také v lidské péči, což je i případ lemuru šedohlavých. Jejich chovu se věnují pouze tři evropské zoologické zahrady, mezi nimi i Zoo Ostrava.

Otvírací doba v prosinci je od 9 do 16 hodin, pokladny a pavilony se zavírají o hodinu dříve. Pokud to epidemiologická situace dovolí, bude zoologická zahrada otevřená každý den, včetně všech svátků. RS

Skalní lázně s léčivou termální vodou.

Nevšední zážitek pro děti i dospělé zaručuje úzkokolejka lesní železnice.